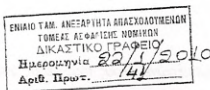

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2010

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (Ε.Τ.Α.Α.)
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αρ. Πρωτ. 632

Ταχ. Δ/ση: Μάρνη 22
Τ.Κ. 10433 – Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Παναγακόπουλος
Τηλ.: 210 5217316
Φαξ: 210 5296315

Προς: Το Δικαστικό Γραφείο
Τομέα Ασφάλισης
Νομικών (Τ.Α.Ν./Ε.Τ.Α.Α.)

ΘΕΜΑ: Υποβολή Ερωτημάτων σχετικά με τα προβλήματα, που γεννώνται αναφορικά με την εκτέλεση της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Απόφασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών για τους έμμισθους ασφαλισμένους του ως άνω Ταμείου (και ήδη Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων) και που ανάγονται στο χρονικό διάστημα από 1/1/1993 μέχρι 31/12/2008.

Ι. Ιστορικό

Το Διοικητικό Συμβούλιο του τέως Ταμείου Νομικών με την υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Απόφασή του αποφάσισε – κατά πλειοψηφία – τα εξής: «..... όσοι από τους έμμισθους ασφαλισμένους του Ταμείου Νομικών μετά την 1/1/1993 έχουν πληρώσει μέχρι στις 31/12/2008 μειωμένες εισφορές και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο Νομικών, να καταβάλλουν από 1/1/2009 εισφορές όπως ορίζει ο νόμος για τους μετά τους 1/1/1993 ασφαλισμένους και να μην αναζητηθούν διαφορές εισφορών για το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Εάν δεν επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή των καταβληθεισών εισφορών τους εντόκως. Επίσης, εντέλλεται η αρμοδια Υπηρεσία να

ενημερώνει όλους τους νέους ασφαλισμένους, το συντομότερο δυνατό, για τα νέα δεδομένα σχετικά με την ασφάλισή τους....» (Βλ. σελ. 38 στιχ. 10-18 Πρακτικών της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του τώως Ταμείου Νομικών – ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ: 1^ο).

Η απόφαση αυτή ελήφθη διότι οι υπηρεσίες του Υπουργείου διαπίστωσαν ότι επί σειρά ετών το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών της κατηγορίας αυτής των ασφαλισμένων είχε καθορισθεί σε μικρότερο επίπεδο από το κατά την άποψή τους οριζόμενο από τις διατάξεις του Ν.2084/1992, του Π.Δ. 173/1993 και του Ν.2150/1993.

Ευθύς αμέσως, όμως, κατά στάδιο εκτελέσεως της απόφασης αυτής παρουσιάστηκαν εμπόδια και δυσχέρειες στην υλοποίησή της, γεννήθηκαν προβλήματα και πολλά ερωτηματικά σχετικά με τη νομιμότητα των αποφασισθέντων.

Επειδή η αντιμετώπιση των ζητημάτων που αναδύθηκαν σχετικά με την υλοποίηση της απόφασης ήταν δύσκολη και απαιτούσε σημαντικό χρόνο, ο Προεδρεύων της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α., εισήχθηκε την αναβολή εκτελέσεως της απόφασης επί 9 μήνες, ώστε στο διάστημα αυτό, αν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο υπηρεσίας, να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση. Την λύση αυτή άλλωστε ζήτησαν και όλες οι Ενώσεις των Δικαστών και των Δικαστικών Υπαλλήλων.

Η Διοικούσα Επιτροπή Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. στην υπ' αριθμ. 9 συνεδρίασή της της 3/12/2008 αποδέχτηκε ομόφωνα την εισήγηση αυτή και αποφάσισε την αναβολή εκτελέσεως της απόφασης για τον λόγο που προαναφέρθηκε. Η απόφαση αυτή διαβιβάστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Α. ως πρόταση-εισήγηση της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών προς λήψη της τελικής απόφασης.

Η εισήγηση όμως αυτή της αναβολής δεν ήλθε ποτέ στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Α. προς κρίση.

Επειδή κατ' εξακολούθηση διατυπώνονταν προβληματισμοί της αρμόδιας υπηρεσίας του Τ.Α.Ν., σχετικά με το θέμα και ερωτηματικά σχετικά με την δυνατότητα υλοποίησης της απόφασης, ο Προεδρεύων της ΔΕΝ του Ε.Τ.Α.Α. εισήγαγε το θέμα προς συζήτηση στη Διοικούσα Επιτροπή Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. κατά την συνεδρίαση της 23/12/2008.

Η Διοικούσα Επιτροπή Νομικών με την υπ' αριθμ. 12/23-12-2008 απόφασή της, αποφάσισε να απευθυνθεί στο Δικαστικό Γραφείο σχετικό έγγραφο μαζί με τα πλήρη πρακτικά της συνεδρίασής της.

Πράγματι σε εκτέλεση της απόφασης αυτής της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών απευθύνθηκε στο Δικαστικό Γραφείο το υπ' αριθμ. 317/5-1-2009 έγγραφο μαζί με τα πλήρη πρακτικά της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών.

Το κείμενο του εγγράφου έχει κατά λέξη ως εξής:

«Σας διαβιβάζουμε απόσπασμα πρακτικού της υπ' αριθμ. 12/23-12-2008 συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του ΕΤΑΑ, στην οποία περιέχεται απόφαση σχετικά με τα προβλήματα που γεννώνται αναφορικά με την εκτέλεση της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 απόφασης του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών, που αφορά τους έμμισθους ασφαλισμένους από 1.1.1993 και μετά και σας παρακαλούμε να γνωμοδοτήσετε το συντομότερο δυνατόν επί των εξής θεμάτων:

Είναι νομικά δυνατή η εκτέλεση της απόφασης αυτής με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο ή απαιτείται νομοθετική ρύθμιση προς τούτο;

Ειδικότερα:

1) Είναι εφικτή χωρίς ειδική προς τούτο νομοθετική πρόβλεψη η επιστροφή και μάλιστα εντόκως των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν καταβληθεί από ασφαλισμένους της κατηγορίας αυτής που θα δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο ΤΑΝ, όταν μάλιστα η καταβολή των εισφορών αυτών δεν έγινε αχρεώστητα αλλά σε εκπλήρωση νομικής τους υποχρέωσης;

2) Είναι νομικά ισχυρή τώρα η δήλωση μη συνέχισης της ασφάλισής χωρίς νομοθετική προς τούτο ρύθμιση, εν όψει του γεγονότος ότι από την ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται ειδική προθεσμία για τη δήλωση υπαγωγής των νεοασφαλισμένων (από 1.1.1993 και μετά) σε δεύτερη κύρια προαιρετική ασφάλιση, ή πρέπει με νομοθετική ρύθμιση να δοθεί νέα προς τούτο προθεσμία;

3) Είναι νομικά εφικτό, χωρίς ειδική προς τούτο νομοθετική ρύθμιση, να μην αναζητηθούν οι αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές του διαστήματος από 1/1/1993 έως 31/12/2008 όσων από τους ασφαλισμένους αυτούς επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στον ΤΑΝ, εν όψει του ότι από τις κείμενες

διατάξεις προβλέπεται για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων η καταβολή του συνόλου της προβλεπόμενης ασφαλιστικής εισφοράς (30% των αποδοχών τους) για δεύτερη προαιρετική κύρια ασφάλιση;

4) Είναι νομικά ορθό να απαιτηθεί από όσους δηλώσουν πως δεν επιθυμούν τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο ΤΑΝ, η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι παραιτούνται του δικαιώματός τους, να αξιώσουν οποιαδήποτε παροχή από το ΤΑΝ, εν όψει του ότι τα ασφαλιστικά δικαιώματα έχουν δημόσιο χαρακτήρα και παραίτηση από δικαίωμα δημόσιου χαρακτήρα είναι ανεπίτρεπτη κατά το νόμο;».

Το έγγραφο αυτό κοινοποιήθηκε επίσης στον Πρόεδρο του Ε.Τ.Α.Α. και στον Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Το Δικαστικό Γραφείο, σε απάντηση του εγγράφου που του απευθύνθηκε, απέστειλε προς τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α., τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον Πρόεδρο του Ε.Τ.Α.Α., το υπ' αριθμ. Β/26-1-2009 έγγραφο με το οποίο επιστράφηκε το έγγραφο που του είχε απευθυνθεί σε εκτέλεση της απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. Το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού του Δικαστικού Γραφείου έχει κατά λέξη ως εξής:

«Κατόπιν του παραπάνω σχετικού, που πρωτοκολλήθηκε στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Εισερχομένων Εγγράφων της Υπηρεσίας μας την 12^η Ιανουαρίου τρέχοντος έτους με α/α 8, και προκειμένου να εισαχθεί κατά τρόπο νομότυπο στο αρμόδιο Τμήμα (άρθρο 6 παρ. 2 Ν. 3086/2002) ή στην Ολομέλεια (άρθρο 6 παρ. 3 και 5 Ν.3086/2002) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την έκδοση γνωμοδότησης επί των σοβαρών και γενικότερου ενδιαφέροντος θεμάτων που τίθενται με αυτό, ύστερα και από προφορική ενημέρωση του κ. Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σας το επιστρέφω με κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 2γ' του Ν.3086/2002, στην οποία ορίζεται ότι: «2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) β) γ) Σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων και υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής καθώς και σε ερωτήματα της Διοίκησης, που υπογράφονται από τον Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα Υπουργείου εφόσον ο τελευταίος είναι ειδικά εξουσιοδοτημένος και μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς του. Επίσης σε

ερωτήματα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο κατά νόμο όργανο Διοίκησης Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής, των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., εφόσον αφορούν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους με γενικότερο ενδιαφέρον υπογράφονται μόνο από τον εποπτεύοντα Υπουργό», και παρακαλούμε για τις ενέργειες της αρμοδιότητάς σας ώστε να υποβληθεί εκ νέου στην Υπηρεσία μας νομότυπα, πλέον, υπογεγραμμένο είτε από τον Πρόεδρο του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) είτε από τον εποπτεύοντα Υπουργό ενόψει της σοβαρότητας και του γενικότερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζει.

Μετά από αυτό ο Προεδρεύων της ΔΕΝ του Ε.Τ.Α.Α. απηύθυνε προς τον Πρόεδρο του Ε.Τ.Α.Α. το υπ' αριθμό 3885/27-1-2009 έγγραφο του οποίου του περιεχόμενο έχει κατά λέξη ως εξής:

«Αξιότιμε κ. Πρόεδρε

Σας υποβάλλουμε το υπ' αριθμ. 8/2009 έγγραφο του Δικαστικού Γραφείου του Τομέα Ασφάλισης Νομικών και Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων του Ε.Τ.Α.Α., σε απάντηση αιτήματος προς γνωμοδότηση, που του υποβλήθηκε εκ μέρους μου, σε εκτέλεση σχετικής απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α., αναφορικά με ζητήματα που ανακύπτουν σχετικά με την εκτέλεση της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 απόφασης του Δ.Σ. του τώως Ταμείου Νομικών, για τις κατά την κρίση σας ενδεικνυόμενες ενέργειες επί του θέματος. Επισυνάπτουμε το σχετικό ερώτημα και τις αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών και του Δ.Σ. του τώως Ταμείου Νομικών».

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Τομέα έκαναν τις απαιτούμενες ενέργειες για υλοποίηση της απόφασης του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών της 30.9.2008 αποστέλλοντας μάλιστα στους ενδιαφερόμενους την υπ' αριθμ. 1 εγκύκλιο που είχε υπογράψει ο Πρόεδρος του Ε.Τ.Α.Α. και της οποίας το περιεχόμενο έχει κατά λέξη ως εξής:

«Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Νομικών (νυν Ε.Τ.Α.Α.-ΤΑΝ) της 30/9/2008 εξετάστηκε εκ νέου το θέμα της καταβολής των εισφορών των μετά την 1/1/1993 εμπίσθων ασφαλισμένων του, κατόπιν των Φ. 1004/οικ.33489/1506/24-12-2007 και Φ. 10041/11773/493/20-5-2008 εγγράφων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σύμφωνα με τα οποία προκύπτει μη ορθή εφαρμογή

των διατάξεων του Ν.2084/92 από το Ταμείο, με τη χορήγηση δυνατότητας στους έμμισθους νέους ασφαλισμένους καταβολής μειωμένων εισφορών, όπως προβλεπόταν και για τους ασφαλισμένους μέχρι 31/12/1992, χωρίς να ληφθεί όμως υπόψη ότι οι διατάξεις του Ν.2084/92 δεν προβλέπουν την καταβολή αντίστοιχα μειωμένων παροχών.

Προκειμένου στο εξής να εφαρμοστούν ορθά οι διατάξεις του Ν.2084/92 και στους έμμισθους ασφαλισμένους του Τομέα Νομικών, ταυτόχρονα όμως να μην αδικηθούν και όσοι κατέβαλαν μειωμένες εισφορές μέχρι σήμερα σε εφαρμογή παλαιότερων αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Νομικών αποφάσισε ότι: α) όσοι από τους έμμισθους νέους ασφαλισμένους του Ταμείου Νομικών έχουν πληρώσει μέχρι τις 31/12/2008 μειωμένες εισφορές και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο Νομικών, (σήμερα ΤΑΝ), θα καταβάλλουν από 1/1/2009 εισφορές, όπως ορίζει ο νόμος για τους μετά την 1/1/1993 έμμισθους ασφαλισμένους και δεν θα αναζητηθούν διαφορές εισφορών για το προηγούμενο χρονικό διάστημα, β) εάν δεν επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή των καταβληθεισών εισφορών εντόκως.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, όσοι δηλώσουν ότι **δεν επιθυμούν** τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο ΤΑΝ μετά την 1/1/2009, οι εισφορές που έχουν καταβληθεί θα επιστραφούν εντόκως. Θα επιστραφούν επίσης και τυχόν καταβληθείσες εισφορές, μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης. Στην περίπτωση δε αυτών που θα δηλώσουν ότι **επιθυμούν** τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο ΤΑΝ, αυτοί θα καταβάλλουν από 1/1/2009 πλήρεις εισφορές (δηλ. 30% επί του συνόλου των αποδοχών τους). Σε περίπτωση διαφοράς που θα προκύψει από καταβολή μειωμένων εισφορών μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης, αυτή θα καταβληθεί προς συμπλήρωση των εισφορών τους, στόκως.

Όσοι επιθυμούν να διακόψουν, θα πρέπει να υποβάλουν στον Τομέα, αίτηση και υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα δηλώνουν ότι: α) Δεν επιθυμούν τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο Ε.Τ.Α.Α.-ΤΑΝ και β) ότι παραιτούνται του δικαιώματός τους να αξιώσουν στο μέλλον σύνταξη ή άλλη παροχή από το ΤΑΝ μετά τη διαγραφή τους.

Για την εφαρμογή των παραπάνω, χορηγείται προθεσμία 2 μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης (1/1/2009), προκειμένου να υποβληθούν οι σχετικές αιτήσεις και να ενημερωθούν τα λογιστήρια των Υπηρεσιών.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ως νέοι ασφαλισμένοι νοούνται τα πρόσωπα τα οποία μέχρι 31/12/1992 δεν είχαν δημιουργήσει υποχρεωτικό ασφαλιστικό δεσμό λόγω απασχόλησης ή λόγω ιδιότητας με οποιοδήποτε φορέα ασφάλισης καθώς και το Δημόσιο, δηλαδή τα πρόσωπα στα οποία η ασφαλιστική σχέση δημιουργείται για πρώτη φορά μετά την 1/1/1993».

Για να προχωρήσει, όμως, η διαδικασία αυτή κυρίως ως προς το σκέλος επιστροφής εντόκως των ασφαλιστικών εισφορών εκείνων που δήλωσαν ότι δεν επιθυμούν την παραπέρα ασφάλισή τους στο Τ.Α.Ν., η αρμόδια υπηρεσία αντιμετώπισε το ζήτημα του ύψους του επιτόκιου των ασφαλιστικών εισφορών που θα επιστρέφονταν.

Προς τούτο το Τμήμα Εισφορών Εμμίσθων της Διεύθυνσης Ασφάλισης του Τ.Α.Ν. του Ε.Τ.Α.Α. συνέταξε το από 12/6/2009 υπηρεσιακό σημείωμα το περιεχόμενο του οποίου έχει κατά λέξη ως εξής:

«Μετά την λήψη της με αριθμό ΑΔΣ 4295/30-9-2008 του τέως Ταμείου Νομικών, και νυν Τ.Α.Ν, επειδή διαπιστώνεται μη σύμπλευση με τις διατάξεις του αρθ. 27 § 4 του ΝΔ 4114/60 όπως ισχύει, σε συνδυασμό με το αρθ. 28 του ίδιου Νόμου, που διέπουν ασφαλιστικά το Ταμείο Νομικών και σήμερα Ε.Τ.Α.Α-Τ.Α.Ν και κυρίως αποτελούν καταστατικές διατάξεις του Ταμείου προέκυψαν τα παρακάτω ερωτήματα:

1) Ποια θα είναι χρονικά η έναρξη υποχρέωσης του Ε.Τ.Α.Α-Τ.Α.Ν επιστροφής των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με το περιεχόμενο της ΑΔΣ 4295/30-9-2008;

2) Πώς θα προσδιοριστεί ο νόμιμος τόκος στις επιστρεφόμενες από το Τ.Α.Ν εισπραχθείσες ασφαλιστικές εισφορές από τους έμμισθους ασφαλισμένους, που μετά την αίτηση διαγραφής-επιστροφής, θα τις διεκδικούν έντοκα σύμφωνα με το περιεχόμενο της άνω αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου; που όμως έρχεται σε αντίθεση με τις ισχύουσες διατάξεις του ΝΔ/4114/60(αρθ.28§2);

2α) Θα υπολογίζεται ο τόκος στο σύνολο του καταβληθέντος κεφαλαίου ή στο ήδη καταβληθέν κεφάλαιο ενός εκάστου έτους, που κατεβάλοντο οι εισφορές και καθίσταντο απαιτητές;

2β) Σε καταφατική περίπτωση ποιος θα είναι ο νόμιμος τόκος που θα ισχύσει;

3) Οι επιστροφές, των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών θα πρέπει να θεωρηθούν μετά την ΑΔΣ 4295/30-9-2008 αχρεωστήτως καταβληθέντες, καθώς, σύμφωνα με το αρθ. 28 § 1 του ΝΔ 4114/60 « καταβολαί παρ' ησφαλισμένου υπέρ αυτού ως και κρατήσεις, προς εκπλήρωσιν οιασδήποτε ασφαλιστικής αυτού υποχρέωσης, νομίμως γεγόμεναι, δεν επιστρέφονται και εν η περιπτώσει δ'οιονδήποτε λόγον δεν δικαιούται συντάξεως αυτός ή η οικογένεια αυτού ».

Επίσης σύμφωνα με το ΝΔ 4114/60 αρθ. 28 § 2 « Ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντα εις το Ταμείον αποδίδονται υπ' αυτού απόκως εις τον δ' ον κατεβλήθησαν, ως υπόχρεων, κατά τας οικείας διατάξεις, προς τούτο. Εν περιπτώσει επανειλημμένης καταβολής του αυτού οφειλομένου ποσού, το αχρεωστήτως καταβληθέν αποδίδεται εις το καταβάλοντα ».

Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το ΝΔ 4114/60 αρθ. 27 § 4 « Πάσα απαίτησις κατά του Ταμείου, λόγω αχρεωσθήτου καταβολής ή κρατήσεως υπέρ τούτου εξ οιασδήποτε αιτίας, παραγράφεται μετά πενταετίαν, αφ' ης ενηρνήθη η αχρεωσθήτως καταβολή ή κράτησις ».

Τέλος επισημαίνουμε ότι το δυναμικό του τμήματος αδυνατεί να αντιμετωπίσει και επομένως να ικανοποιήσει τις χιλιάδες αιτήσεις διαγραφής-επιστροφής που έχουν ήδη υποβληθεί.

Στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Α-Τ.Α.Ν προκειμένου να εκτελεστεί η συγκεκριμένη απόφαση».

Το υπηρεσιακό αυτό σημείωμα διαβιβάστηκε στο Δικαστικό Γραφείο του Τ.Α.Ν. του Ε.Τ.Α.Α. προς γνωμοδότηση. Το Δικαστικό Γραφείο απέστειλε προς το Τμήμα Εισφορών Εμμίσεων της Διεύθυνσης Ασφάλισης του Τ.Α.Ν. του Ε.Τ.Α.Α. την ακόλουθη απάντηση (έγγραφο με αριθμό πρωτ. 248/6-7-2009).

«Σε συνέχεια του από 12/6/2009 Υπηρεσιακού Σημειώματός σας σχετικά με τα συμπληρωματικά ερωτήματα επί της υπ' αριθμ. Α.Δ.Σ. 4295/30-9-2008 Αποφάσεως, που έχει λάβει το Δ.Σ. του τώως Ταμείου Νομικών για τους ασφαλισμένους με έμμισθη ιδιότητα στο ως άνω Ταμείο μετά την 1/1/1993, κρίνουμε σκόπιμο να μην απαντηθούν με απλό γνωμοδοτικό έγγραφο ή ατομική γνωμοδότηση, αλλά, λόγω ακριβώς των σοβαρών θεμάτων που

θίγονται και τίθενται με αυτό, να διατυπωθεί, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 6 παρ. 2γ' Ν. 3086/2002 (Φ.Ε.Κ. Α' 324), σχετικό ερώτημα, το οποίο, αφού προηγουμένως θα εξιστορούνται σ' αυτό όλα τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και θα προσδιορίζονται οι προβληματισμοί της Διοίκησης (άρθρο 6 παρ. 6 εδ. α' Ν. 3086/2002), θα φέρει την υπογραφή είτε του Προέδρου του Ε.Τ.Α.Α. είτε, αν θεωρηθεί ότι αφορά σε υπόθεση με γενικότερο ενδιαφέρον, του εποπτεύοντα Υπουργού και το οποίο θα εισαχθεί προς γνωμοδότηση στο αρμόδιο Τμήμα ή στην Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους».

Υστερα από το έγγραφο αυτό αποφασίστηκε να αποσταλεί έγγραφο στη Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης, για να καθορισθεί από την υπηρεσία αυτή το ύψος του επιτοκίου των επιστρεπτών ασφαλιστικών εισφορών της κατηγορίας αυτής των ασφαλισμένων.

Έτσι απεστάλη προς την Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης το εξής έγγραφο της Δ/νσης Ασφάλισης του Τ.Α.Ν. του Ε.Τ.Α.Α. (αρ.πρωτ. 42707/29-7-2009):

«Προκειμένου να εφαρμοστεί από την υπηρεσία μας η με αρ. 4295/30-9-2008 απόφαση του Δ.Σ. του πρώην Ταμείου Νομικών και νυν Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Α.Ν. (φωτοτυπία της οποίας επισυνάπτουμε) περί έντοκης επιστροφής εισφορών των μετά την 1/1/1993 έμμισθων ασφαλισμένων μας, οι οποίοι υπέβαλαν σχετικό αίτημα και κατέβαλαν μειωμένες εισφορές σύμφωνα με τις με αρ. 3682/13-10-93 και 4073/9-4-03 αποφάσεις του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών, παρακαλούμε λόγω της σοβαρότητας του ζητήματος και για την καλύτερη-ταχύτερη διεκπεραίωση του και δεδομένης της πίεσης εκ μέρους των ενδιαφερομένων, να μας γνωρίσετε το επιτόκιο και τις σχετικές με αυτό διατάξεις, βάσει του οποίου θα επιστραφούν οι καταβληθείσες εισφορές, καθώς δεν έχει απασχολήσει το Ταμείο μας ξανά παρόμοιο θέμα».

Σε απάντηση του εγγράφου αυτού απεστάλη από την Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Απασχόλησης το ακόλουθο έγγραφο υπογραμμένο από τον Γενικό Γραμματέα κ. Δημοσθένη Μαρμωνά.

«Απαντώντας στο αριθμ. 42707/29-7-2009 έγγραφό σας, σχετικά με τον καθορισμό επιτοκίου για την έντοκη επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Τομέα σας, στους από 1/1/1993 έμμισθους

ασφαλισμένους, σε εκτέλεση της αριθμ. 4295/30-9-2009 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του πρώην Ταμείου Νομικών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Η υποβολή ερωτημάτων στην υπηρεσία μας γίνεται, αφού προηγουμένως έχει εξεταστεί το ζήτημα από τις υπηρεσίες του Τομέα, τα δε ερωτήματα που τυχόν προκύπτουν και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν, διατυπώνονται στη Νομική Υπηρεσία του Τομέα σας προκειμένου να γνωμοδοτήσει ανάλογα.

Η ανωτέρω γνωμοδότηση, καθώς και η άποψη της υπηρεσίας σας, τίθενται υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Α., προκειμένου να αποφανθεί για την αποδοχή ή όχι αυτής. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Α. αποφασίσει την υποβολή ερωτήματος στο εποπτεύον υπουργείο, τότε αυτό θα συνοδεύεται από τη γνωμοδότηση της νομικής σας υπηρεσίας, τις απόψεις της υπηρεσίας σας, την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και την ακριβή περιγραφή των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων ερείδεται το ερώτημα.

2. Όπως προκύπτει από τη σχετική αλληλογραφία, το θέμα της ασφάλισης των από 1/1/1993 εμίσθων ασφαλισμένων του Τομέα και της επιστροφής των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, απασχολεί την υπηρεσία σας από το τέλος του 2007. Με την αριθμ. 4295/30-9-2008 απόφασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο του πρώην Ταμείου Νομικών, αποφάσισε την έντοκη επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, το οποίο και γνωρίσατε στους ενδιαφερόμενους με την αριθμ. 1/29/8-1-2009 εγκύκλιο της Διεύθυνσης Ασφάλισης του Τομέα.

Παρά το γεγονός ότι το ζήτημα της έντοκης επιστροφής των ασφαλιστικών εισφορών και του καθορισμού του σχετικού επιτοκίου, σας ήταν ήδη γνωστό μετά την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης, αιτούσθε σχετικό ερώτημα στην υπηρεσία μας μετά την πάροδο οκταμήνου, χωρίς μάλιστα προηγουμένως να έχει εξεταστεί το ζήτημα από την υπηρεσία σας, τη Νομική Υπηρεσία του Τομέα και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Α.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, λόγω των σοβαρών προβλημάτων που έχουν προκύψει από τη σημαντική καθυστέρηση στην αντιμετώπιση του θέματος, και προκειμένου να διευθετηθεί άμεσα, παρακαλούμε να τεθεί το ταχύτερο δυνατό

το θέμα υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Α., το οποίο και θα κρίνει την αναγκαιότητα υποβολής ερωτήματος στην υπηρεσία μας».

Το έγγραφο αυτό τέθηκε υπόψη του Δικαστικού Γραφείου από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α., το οποίο απέστειλε στο Γραφείο του Προέδρου του Ε.Τ.Α.Α. και στο Γραφείο του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών του Ε.Τ.Α.Α. με κοινοποίηση στο γραφείο του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και το γραφείο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Απασχόλησης το εξής έγγραφο (αριθμ. πρωτ. 351/16-9-2009):

ΘΕΜΑ: Καθορισμός επιτοκίου για την έντοκη επιστροφή καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.)

ΣΧΕΤ.: α) Το με αρ. πρωτ. Φ. 10041/20272/1063/1-9-2009/Υπ. Απασχόλησης και Κοιν. Προστασίας/Γ. Γραμ. Κοιν. Ασφαλίσεων/Δ/νση Κύριας Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων υπογραφομένο από την Γ. Γραμματέα του ως άνω Υπουργείου

β) Το με αρ. πρωτ. 248/6-7-2009 κατεπίγον έγγραφο του Γραφείου μας προς το Τμήμα Εισφορών Εμμίσθων/Δ/νση Ασφάλισης/Τ.Α.Ν./Ε.Τ.Α.Α.

Με αφορμή το α' σχετικό, που εγχείρισε στην Υπηρεσία μας την 15/9/2009 ο κ. Πρόεδρος του Τομέα Ασφάλισης Νομικών, σας γνωρίζουμε ότι η Υπηρεσία μας έχει ήδη εκφέρει τις απόψεις της για τον τρόπο αντιμετώπισης του θεμένου ζητήματος ήδη από την 6/7/2009 με το β' σχετικό, που έχει διαβιβάσει προς το Τμήμα Εισφορών Εμμίσθων/Δ/νση Ασφάλισης/Τ.Α.Ν./Ε.Τ.Α.Α. παραθέτοντας λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι έπρεπε ν' ακολουθηθεί η διαδικασία έκδοσης γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αφού είχε και εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι ο τυχόν προσδιορισμός επιτοκίου για την επιστροφή των επίμαχων εισφορών νομιμοποιεί την κύρια απαίτηση (που είναι η απαίτηση για τις εισφορές), αφού η αξίωση των τόκων (που θα προσδιορισθούν με το ως άνω επιτόκιο) είναι, κατά τα παγιώς γεγόμενα από την θεωρία και πράξη δεκτά, **παρεπόμενη** αξίωση της ως άνω κύριας αξίωσης. Για την παραπάνω, όμως, κύρια αξίωση στο από 12/6/2009 Υπηρεσιακό Σημείωμα του Τμήματος Εισφορών Εμμίσθων/Δ/νσης

Ασφάλισης/Τ.Α.Ν. προς το Γραφείο μας επισημαίνονταν επί λέξει τα ακόλουθα: «Μετά την λήψη της με αριθμό Α.Δ.Σ. 4295/30-9-2008 του τώως Ταμείου Νομικών και νυν Τ.Α.Ν., επειδή διαπιστώνεται μη σύμπλευση με τις διατάξεις του αρθ. 27 παρ. 4 του Ν.Δ. 4114/60 όπως ισχύει, σε συνδυασμό με το αρθ. 28 του ίδιου Νόμου, που διέπουν ασφαλιστικά το Ταμείο Νομικών και σήμερα Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Α.Ν. και κυρίως αποτελούν καταστατικές διατάξεις του Ταμείου προέκυψαν τα παρακάτω ερωτήματα.....».

Ως εκ τούτου, θεωρούμε και πάλι απολύτως απαραίτητο ν' ακολουθηθεί ο υποδειχθείς εκ μέρους της Υπηρεσίας μας τρόπος για την αντιμετώπιση του όλου ζητήματος, διότι με γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους θα επιλυθούν και τα παραπάνω σοβαρά ζητήματα, που έχουν τεθεί και θηγεί με το από 12/6/2009 προαναφερόμενο Υπηρεσιακό Σημείωμα του Τμήματος Εισφορών Εμίσθων/Δ/σης Ασφάλισης/Τ.Α.Ν. και που αποτελούν **αναγκαία προϋπόθεση για την καταβολή τόκων και, επομένως, προσδιορισμού επιτοκίου**».

Το έγγραφο αυτό διαβιβάστηκε από την α.α. προϊσταμένη της Γραμματείας του Ε.Τ.Α.Α. στην Δ/ση Ασφάλισης του Τ.Α.Ν. με το ακόλουθο έγγραφο (αρ.πρωτ. 5156/21-9-2009):

«Σας διαβιβάζουμε το με αρ.πρωτ. 351/16-9-2009 Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών/Νομικό Συμβούλιο του Κράτους / Δικαστικό Γραφείο / Τ.Α.Ν.-Τ.Ε.Α.Δ. Ε.Τ.Α.Α. έγγραφο που αφορά στον καθορισμό επιτοκίου για την έντοκη επιστροφή καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.) για τις δικές σας ενέργειες».

Υστερα από αυτό η Διευθύντρια Ασφάλισης του Τ.Α.Ν. με το από 23/9/2009 υπηρεσιακό σημείωμα θέτει το όλο ζήτημα υπόψη της Διοικούσας Επιτροπής Νομικών». (Βλ. Θέμα 24^ο του αποσπάσματος Πρακτικού της υπ' αριθμ. 50/15-10-2009 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Α. - ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ: 2^ο).

Το Δ.Σ. του ΕΤΑΑ κατά την υπ' αριθμ.50/15.10.2009 συνεδρίασή του, αποφάσισε να ζητηθεί η γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Σε εκτέλεση της απόφασεως αυτής υποβάλλονται προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους τα ακόλουθα ερωτήματα:

1.1. Ερωτήματα

Κατόπιν όλων των ανωτέρω εγείρονται τα κάτωθι ερωτήματα σχετικά με την υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του τένος Ταμείου Νομικών.

1) Αν η ως άνω Απόφαση του Δ.Σ. του τένος Ταμείου Νομικών και όσον αφορά, κατ' αρχάς, μόνο τις καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές των έμμισθων ασφαλισμένων για το από 1/1/1993 μέχρι 31/12/2008 χρονικό διάστημα είναι σύνομη ή αντίθετη προς την διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 του Ν.Δ. 4114/1960 «Περί του Κώδικος περί Ταμείου Νομικών» (Φ.Ε.Κ. 164 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 1^ο Ερώτημα ποια θα είναι από χρονική άποψη η έναρξη υποχρέωσης του Ε.Τ.Α.Α./Τ.Α.Ν. προς επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το περιεχόμενο της ως άνω Απόφασης του Δ.Σ. του τένος Ταμείου Νομικών.

3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 1^ο Ερώτημα η έντοκη επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών που ανάγονται στο προαναφερόμενο χρονικό διάστημα είναι, ενόψει της διάταξης του άρθρου 28 παρ. 1 του αυτού ως άνω Ν.Δ./τος, σύνομη ή όχι.

4) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 3^ο Ερώτημα α) ποιο επιτόκιο θα ισχύσει και β) ο τόκος θα υπολογισθεί στο σύνολο των καταβληθεισών εισφορών (δηλαδή στο σύνολο του κεφαλαίου) ή στις ασφαλιστικές εισφορές ενός εκάστου έτους.

5) Είναι σύνομη ή όχι να θεωρηθούν οι επίμαχες ασφαλιστικές εισφορές ως αχρεωστήτως καταβληθείσες ενόψει του γεγονότος ότι η καταβολή τους έγινε σε εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης, σε συνδυασμό προς τη διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 28 του Ν.Δ. 4114/1960 κατά την οποία: «καταβολαί παρ' ησφαλισμένου υπέρ Ταμείων ως και κρατήσεις, προς εκπλήρωση οιασδήποτε ασφαλιστικής αυτού υποχρέωσης, νομίμως

γενόμενοι, δεν επιστρέφονται και εν η περιπτώσει δι' οιονδήποτε λόγον δεν δικαιούται συντάξεως αυτός ή η οικογένεια αυτού» και σε καταφατική περίπτωση α) είναι κατά νόμο δυνατή η έντοκη επιστροφή τους και β) πότε η σχετική αξίωση παραγράφεται.

6) Είναι νομικά εφικτό, χωρίς ειδική προς τούτο νομοθετική ρύθμιση, να μην αναζητηθούν από τους ασφαλισμένους του τέως Ταμείου Νομικών οι αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές του διαστήματος από 1/1/1993 έως 31/12/2008 όσων από τους ασφαλισμένους αυτούς επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.) του Ε.Τ.Α.Α. ενόψει του ότι από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων η καταβολή του συνόλου της προβλεπόμενης ασφαλιστικής εισφοράς (30% των αποδοχών τους) για δεύτερη προαιρετική κύρια ασφάλιση.

7) Θα ήταν νομικά ισχυρή τώρα η δήλωση μη συνέχισης της ασφάλισης στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών των ως άνω έμμισθων ασφαλισμένων χωρίς νομοθετική προς τούτο ρύθμιση, ενόψει του ότι από την ισχύουσα νομοθεσία (Ν. 2084/1992) προβλεπόταν ειδική προθεσμία για την δήλωση υπαγωγής των νεοασφαλισμένων από 1/1/1993 και μετά σε δεύτερη κύρια προαιρετική ασφάλιση ή πρέπει να δοθεί με νομοθετική ρύθμιση νέα προς υποβολή σχετικής δήλωσης προθεσμία.

8) Είναι νομικά ορθό ν' απαιτηθεί από όσους τυχόν θα δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν την συνέχιση της ασφάλισής τους στο Τ.Α.Ν. (περίπτωση καταφατικής απάντησης στο α' σκέλος του 7^{ου} Ερωτήματος) η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι παραιτούνται του δικαιώματός τους να αξιώσουν οποιαδήποτε παροχή από το Τ.Α.Ν. ενόψει του ότι τα ασφαλιστικά δικαιώματα έχουν δημόσιο χαρακτήρα και παραιτήση από δικαίωμα δημόσιου χαρακτήρα είναι ανεπίτρεπτη από τον νόμο.-

Στην απάντηση των ανωτέρω ερωτημάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, στα πλαίσια των αρχών της χρηστής διοικήσεως και της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, ότι για την κατά τα

ανωτέρω μη ορθή καταβολή των εισφορών δεν βαρύνονται από υπαιτιότητα οι «νέοι έμμισθοι ασφαλισμένοι», αντιθέτως ακολούθησαν τις οδηγίες της Υπηρεσίας του Ταμείου Νομικών. Επίσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι επί του θέματος, υφίσταται η μακροχρόνια πρακτική του Ταμείου Νομικών από τους έτους 1993.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

4

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 89/2010
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 9^{ης} Μαρτίου 2010

Σύνθεση :

Πρόεδρος.

: Βασίλειος Κοντόλαιμος , Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Μέλη

: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Ανδρέας Χαρλαούτης, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Κουήν Χουρμουζιάν, Νομικοί Σύμβουλοι του Ν.Σ.Κ.

Εισηγητής

: Γεώργιος Ανδρέου , Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου)

Ερώτημα

: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 632/20-1-2010 του Προέδρου του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), το οποίο υπογράφεται από τον ίδιο του Ε.Τ.Α.Α. και το οποίο έχει πρωτοκολληθεί στο Βιβλίο Εισερχομένων του Δικαστικού Γραφείου του Ε.Τ.Α.Α. / Τ.Α.Ν. την 22-1-2010 με αύξοντα αριθμό πρωτοκόλλου 41, σχετικά με τα προβλήματα, που γεννώνται αναφορικά με την εκτέλεση της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Απόφασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών για τους εμμίσθους ασφαλισμένους του ως άνω τέως Ταμείου (και ήδη Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων) για το χρονικό διάστημα από 1-1-1993 έως 31-12-2008, όπως αυτά διατυπώνονται στο ως άνω με αρ. πρωτ. 632/20-1-2010 έγγραφο .

Τα τίθεμενα ερωτήματα έχουν ως εξής:

- 1) Αν η ως άνω Απόφαση του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών και στον αφορά, κατ' αρχάς, μόνο τις καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές των έμμισθων ασφαλισμένων για το από 1/1/1993 μέχρι 31/12/2008 χρονικό διάστημα είναι σύνομη ή αντίθετη προς την διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 του Ν.Δ. 4114/1960 «Περί του Κωδικός περί Ταμείου Νομικών» (Φ.Ε.Κ. 164 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 1^ο Ερώτημα ποια θα είναι από χρονική άποψη η έναρξη υποχρέωσης του Ε.Τ.Α.Α./Τ.Α.Ν. προς επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το περιεχόμενο της ως άνω Απόφασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών.
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 1^ο Ερώτημα η έντοκη επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών που ανάγονται στο προαναφερόμενο χρονικό διάστημα είναι, ενόψει της διάταξης του άρθρου 28 παρ. 1 του αυτού ως άνω Ν.Δ./τος, σύνομη ή όχι.
- 4) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο 3^ο Ερώτημα α) ποιο επιτόκιο θα ισχύσει και β) ο τόκος θα υπολογισθεί στο σύνολο των καταβληθεισών εισφορών (δηλαδή στο σύνολο του κεφαλαίου) ή στις ασφαλιστικές εισφορές ενός εκάστου έτους.
- 5) Είναι σύνομη ή όχι να θεωρηθούν οι επίμαχες ασφαλιστικές εισφορές ως αχρεωστήτως καταβληθείσες ενόψει του γεγονότος ότι η καταβολή τους έγινε σε εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης, σε συνδυασμό προς τη διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 28 του Ν.Δ. 4114/1960 κατά την οποία: «καταβολαί παρ' ησφαλισμένου υπέρ Ταμείων ως και κρατήσεις, προς εκπλήρωση οιασδήποτε ασφαλιστικής αυτού υποχρέωσης, νομίμως γενόμενα, δεν επιστρέφονται και εν η περιπτώσει δι οιονδήποτε λόγον δεν δικαιούται συντάξεως αυτός ή η οικογένεια αυτού» και σε καταφατική περίπτωση α) είναι κατά νόμο δυνατή η έντοκη επιστροφή τους και β) τότε η σχετική αξίωση παραγράφεται.

6) Είναι νομικά εφικτό, χωρίς ειδική προς τούτο νομοθετική ρύθμιση, να μην αναζητηθούν από τους ασφαλισμένους του τώως Ταμείου-Νομικών οι αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές του διαστήματος από 1/1/1993 έως 31/12/2008 όσον από τους ασφαλισμένους αυτούς επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλιση τους στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών (Τ.Α.Ν.) του Ε.Τ.Α.Α. ενόψει του ότι από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων η καταβολή του συνόλου της προβλεπόμενης ασφαλιστικής εισφοράς (30% των αποδοχών τους) για δεύτερη προαιρετική κύρια ασφάλιση.

7) Θα ήταν νομικά ισχυρή τώρα η δήλωση μη συνέχισης της ασφάλισης στον Τομέα Ασφάλισης Νομικών των ως άνω έμμισθων ασφαλισμένων χωρίς νομοθετική προς τούτο ρύθμιση, ενόψει του ότι από την ισχύουσα νομοθεσία (Ν. 2084/1992) προβλεπόταν ειδική προθεσμία για την δήλωση υπαγωγής των νεοασφαλισμένων από 1/1/1993 και μετά σε δεύτερη κύρια προαιρετική ασφάλιση ή πρέπει να δοθεί με νομοθετική ρύθμιση νέα προς υποβολή σχετικής δήλωσης προθεσμία.

8) Είναι νομικά ορθό ν' απαιτηθεί από όσους τυχόν θα δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν την συνέχιση της ασφάλισης τους στο Τ.Α.Ν. (περίπτωση καταφατικής απάντησης στο α' σκέλος του 7^{ου} Ερωτήματος) η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι παραιτούνται του δικαιώματος τους να αξιώσουν οποιαδήποτε παροχή από το Τ.Α.Ν. ενόψει του ότι τα ασφαλιστικά δικαιώματα έχουν δημόσιο χαρακτήρα και παραιτήση από δικαίωμα δημόσιου χαρακτήρα είναι ανεπιτρεπτή από τον νόμο.

Το παραπάνω έγγραφο του Προέδρου του Ε.Τ.Α.Α., κατόπιν προφορικού αιτήματος του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Α.Ν., ενσωματώνεται αυτούσιο στην παρούσα Γνωμοδότηση έχον ως εξής:

Επί των τιθεμένων ερωτημάτων εκτίθεται τα κάτωθι:

Ι. Εφαρμοστέες διατάξεις

Στο Ν.Δ. 4114/1960 «Περί του Κώδικος περί Ταμείου Νομικών» (ΦΕΚ Α'164) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 7 . Εις το Ταμείον ασφαλιζονται υποχρεωτικώς οι κάτωθι: Α' Άμισθοι..... Β' Έμμισθοι.....»

«Άρθρον 8. 1. Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου (άμισθοι και έμμισθοι) , που ορίζονται από το προηγούμενο άρθρο, διακρίνονται σε δύο τάξεις , την πρώτη και τη δεύτερη . 2 Στην πρώτη τάξη, ανήκουν : Α) από τους άμισθους..... Β) από τους έμμισθους 3. Στην δεύτερη τάξη ανήκουν οι υπόλοιποι έμμισθοι ασφαλισμένοι».

«Άρθρον 10. 1. Οι πόροι του Ταμείου αποτελούνται :

α. Έκ μηνιαίας εισφοράς των έμμισθων ησφαλισμένων καθοριζομένης εις ποσοτόν 8% της πρώτης και 5% της δευτέρας τάξεως ησφαλισμενων επί του εκάστοτε βασικού μισθού των, της εισφοράς ταύτης μη δυνάμενης να είναι ανωτέρας της αντιστοιχούσης εις τον βασικόν μισθόν του 2ου βαθμού της ιεραρχίας δημοσίων διοικητικών υπαλλήλων.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την Υ.Α. Φ.41/702/12.12 Ιούν. 1986 (Υφυπ. ΥΓ.ΠΡΟΝ.Κ.ΑΣΦ), (Β' 418), της οποίας η ισχύς άρχεται από την πρώτη του επομένου μηνός από της δημοσιεύσεως της στην Εφημ. της Κυβ., ορίζεται ότι : Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς των έμμισθων ασφαλισμένων του Ταμείου Νομικών, που ορίζεται στο εδ. α' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν.Δ. 4114/1960 (ΦΕΚ 164/9.10.1960, τ.Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 1 του Ν. 1090/1980 (ΦΕΚ 263/15.11.1980 τ. Α'), υπολογίζεται στα μισθολογικά κλιμάκια του μισθολογίου των δημοσίων

πολιτικών υπαλλήλων στα οποία ανήκουν, όπως αυτά ορίζονται με το άρθρο 3 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194/3.12.1984, τ. Α'), ή, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν μισθολογικά κλιμάκια, στον αντίστοιχο βασικό τους μισθό. Για τον υπολογισμό της παραπάνω εισφοράς, ανώτατο όριο αποδοχών ορίζεται το 1^ο Μ.Κ. της δημοσιούπαλληλικής ιεραρχίας, όπως αυτό θα ισχύει κάθε φορά».

«Άρθρον 28. 1. Καταβολαί παρήσφαλισμένου ή υπέρ αυτού ως και κρατήσεις, προς εκπλήρωιν οιασδήποτε ασφαλιστικής αυτού υποχρεώσεως, ή προς εξαγοράν οιασδήποτε πραγματικής ή πλασματικής προϋπηρεσίας, νομίμως γενόμεναι, δεν επιστρέφονται και εν ή περιπτώσει δι οιονδήποτε λόγον δεν δικαιούνται συντάξεως αυτός ή η οικογένεια αυτού.

*** Η παρ. 1 του άρθρου 28 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 30 του Ν. 730/1977 (ΦΕΚ Α' 309)

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ. Κατά το άρθρο 30 παρ. 2 του Ν. 730/1977 οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 28 ως αντικαταστάθηκε, εφαρμόζονται και για τις μέχρι της ενάρξεως της ισχύος του Ν. 730/1977 γενόμενες καταβολές. 2 Ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντα εις το Ταμείον αποδίδονται υπ' αυτού ατόκως εις τον δι όν κατεβλήθησαν, ως υπόχρεον, κατά τας οικείας διατάξεις, προς τούτο. Εν περιπτώσει επανειλημμένης καταβολής του αυτού οφειλομένου ποσού, το αχρεωστήτως καταβληθέν αποδίδεται εις τον υποβαλόντα».

Περαιτέρω στον Ν. 2084/1992 «Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 165) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Μέρος Τρίτο. Ρυθμίσεις για τους ασφαλισμένους στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από 1-1-1993. Κεφάλαιο Α'. Κύρια Ασφάλιση.

Ασφαλιστικές Εισφορές.

«Άρθρο 22 1. Το συνολικό ποσοστό εισφοράς αναπηρίας, γήρατος, θανάτου ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους στους φορείς κύριας ασφάλισης μισθωτών ορίζεται σε 30% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων, κατά 13,33% σε βάρος του εργοδότη και κατά 10% σε βάρος του Κράτους. Το ποσοστό εισφοράς στους φορείς κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων ορίζεται σε 30% επί του ποσού των ασφαλιστικών κατηγοριών, που θα καθοριστούν με το κατά την παρ. 3 του παρόντος άρθρου προεδρικό διάταγμα, και βαρύνει κατά 20% τους ίδιους και κατά 10% το Κράτος. Προκειμένου για μισθωτούς ασφαλισμένους φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων ισχύουν ως προς την καταβολή των εισφορών τα οριζόμενα για τους ασφαλισμένους φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών. 2α Η εισφορά για την ασφάλιση αναπηρίας, γήρατος, θανάτου στους φορείς κύριας ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς υπολογίζεται επί των αποδοχών των ασφαλισμένων, οι οποίες κατά μήνα δεν μπορούν να υπερβαίνουν το οκταπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλή Ακαθαρίστων Εθνικού Προϊόντος αναπροσαρμοζόμενου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων».

Ασφαλιστικές εισφορές – Διπλή ασφάλιση .

«Άρθρο 17 .1.... 4. Τα πρόσωπα των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού (πολιτικοί και στρατιωτικοί υπάλληλοι, αντίστοιχα) ασφαλίζονται υποχρεωτικά μόνο στο Δημόσιο. Κατ' εξαίρεση αν, για τα πρόσωπα αυτά, προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση και σε άλλους φορείς κύριας ασφάλισης λόγω της ιδιότητάς τους για την ίδια υπηρεσία ή για περισσότερες απασχολήσεις παρέχεται η δυνατότητα να επιλέξουν την ασφάλισή τους είτε στο Δημόσιο είτε στους άλλους αυτούς φορείς. Η επιλογή γίνεται με υπεύθυνη

δήλωση του Ν. 1599/1986 , που υποβάλλεται στη διεύθυνση διοικητικής υποστήριξης του υπουργείου τους και στους οικείους φορείς ασφάλισης μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ανάληψη υπηρεσίας..... Εάν , πάντως, επιθυμούν να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερα από έναν φορείς , στην περίπτωση όμως αυτήν, υποχρεούνται να καταβάλλουν οι ίδιοι το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου, Κράτους και εργοδότη, που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις του οικείου φορέα περιλαμβανομένου και του Δημοσίου».

«Άρθρο 39 . 1. Υποχρεωτική ασφάλιση επιτρέπεται σε ένα φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης, ένα φορέα ασφάλισης ασθένειας και ένα φορέα ασφάλισης πρόνοιας. 2. (τελευταίο εδάφιο) Εφόσον επιθυμούν τα πρόσωπα αυτά δύνανται να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ύστερα από σχετική αίτηση που υποβάλλεται στον αριθμό φορέα εντός της παραπάνω εξαμηνιαίας προθεσμίας . Στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται στην καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους των προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα.

*** Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκαν με το άρθρο 75 Ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1/5-1-1999) . Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει στην ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 2556/1997 , τυχόν δε αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και όσες υποβληθούν εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος θεωρούνται εμπρόθεσμες.

II. Ανάλυση και ερμηνεία των εφαρμοστέων Διατάξεων

Από το σύνολο των προαναφερθεισών διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα που αποτελούν την βάση των απαντήσεων στα τεθέντα Ερωτήματα.

Στο τώες Ταμείο Νομικών και ήδη Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων υπάρχουν δύο κατηγορίες ασφαλισμένων οι άμισθοι και οι έμμισθοι . Οι έμμισθοι κατατάσσονται περαιτέρω, κατά τα ειδικότερα στον νόμο οριζόμενα , σε δύο τάξεις την πρώτη και τη δεύτερη.

Οι εισφορές των εμμίσθων , μετά και την τελευταία τροποποίηση του άρθρου 10 παρ. 1 εδ. α' του Ν.Δ. 4114/1960 και προτού τεθεί σε ισχύ ο Ν. 2084/1992, καθορίζονταν σε ποσοστό 8% για την πρώτη και σε ποσοστό 5% για την δεύτερη τάξη στα μισθολογικά κλιμάκια του μισθολογίου των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων, στα οποία ανήκουν, ή, αν δεν υπάρχουν μισθολογικά κλιμάκια , στον αντίστοιχο βασικό τους μισθό.

Το έτος 1992 τέθηκε σε εφαρμογή ο Ν. 2084/1992, με τις διατάξεις του οποίου ρυθμίσθηκαν πολλά θέματα της κοινωνικής ασφάλισης με διαφορετικό – σε σχέση με το παρελθόν – τρόπο.

Μια τέτοια μεταβολή επήλθε με την διάταξη του άρθρου 39 του ως άνω Νόμου. Με την συγκεκριμένη διάταξη που κατατάσσεται στο Κεφάλαιο Ε' του Ν. 2084/1992 , που έχει (το Κεφάλαιο) τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις» και υπόπλο «Ασφάλιση σε ένα φορέα» ο νομοθέτης όρισε η υποχρεωτική ασφάλιση να γίνεται πλέον μόνο σε έναν φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, σε έναν

φορέα επικουρικής ασφάλισης, σε έναν φορέα ασφάλισης ασθένειας και σε έναν φορέα ασφάλισης πρόνοιας. Σ' αυτόν τον βασικό κανόνα έκανε μια εξαίρεση και δέχθηκε ότι τα πρόσωπα, εφόσον το επιθυμούν, έχουν τη δυνατότητα να ασφαλισθούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης στο οικείο φορέα, εντός προθεσμίας έξι μηνών κατά τα ειδικότερα στον νόμο οριζόμενα, οπότε, όμως έχουν την υποχρέωση να καταβάλλουν το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα.

Η αρχή της ασφάλισης σ' έναν φορέα, που θεσπίζεται με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992, επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 17 του αυτού Νόμου ειδικά για τους πολιτικούς και στρατιωτικούς υπαλλήλους, οπότε υποχρεούνται να καταβάλλουν οι ίδιοι - σύμφωνα, άλλωστε, και με την βασική διάταξη του άρθρου 39 του συγκεκριμένου Νόμου, - το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου, Κράτους και εργοδότη, που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις του οικείου φορέα περιλαμβανομένου και του Δημοσίου (άρθρο 17 παρ. 4 στ) .

Είναι, επομένως, πρόδηλο ότι με τις ρυθμίσεις του Ν. 2084/1992 αν κάποιο πρόσωπο ασφαλισθεί προαιρετικά σε δεύτερο φορέα ασφάλισης, έχει τότε την υποχρέωση να καταβάλλει το ίδιο το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους, το οποίο, κατά τα προαναφερθέντα ανέρχεται σε ποσοστό 30% επί των αποδοχών του, που είναι κατά πολύ ανώτερο της εισφοράς που οριζόταν στην διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 4114/1960.

III. Ιστορικό – Πραγματικά Περιστατικά

Για το τι έχει συμβεί στο τέως Ταμείο Νομικών μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 2084/1992 παραθέτω αυτολεξεί την σχετική περιγραφή, στην οποία είχε προβεί η Κυβερνητική Επιτροπος κ. Ευανθία Σακελλαρίου κατά την υπ'αριθμ. 4295/30-9-2008 Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του τέως Ταμείου Νομικών (βλ. από στιχ. 10 σελ. 32 έως στιχ. 15 σελ.33 του αποσπάσματος Πρακτικών της υπ'αριθμ. 4295/30-9-2008 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών). «κ. Σακελλαρίου: Σε γενικές γραμμές έχει συμβεί το εξής : Όταν θεσπίστηκε ο Ν. 2084 για τους νέους ασφαλισμένους, είχε ενιαίους όρους ασφάλισης και συνταξιοδότησης. Ξεφύγαμε δηλαδή από το παλιό καθεστώς που κάθε ασφαλιστικός φορέας έχει τους δικούς του όρους και τις δικές του προϋποθέσεις. Όσοι ασφαλιζονται μετά την 1/1/1993 θα έχουν ίδια ασφάλιση και ίδιες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Υποχρεώνει δε, όσους ασφαλιζονται για πρώτη φορά, να έχουν μόνο μία κύρια ασφάλιση και όχι δύο, όπως μπορούσε ένας παλιός ασφαλισμένος. Σε περίπτωση που θα θελήσει _____ να έχει δεύτερη κύρια, θα πρέπει να επιλέξει είτε το ΙΚΑ είτε τον ΟΑΕ και αν θέλει να έχει και μια δεύτερη σύνταξη, αυτή θα είναι προαιρετική και ως ποινή θα πληρώνει το 30% κατ' ιδίαν, (εργοδότη, ασφαλισμένου και Κράτους). Αυτό είναι για όλα τα Ταμεία και όλους τους ασφαλισμένους, χωρίς καμία παρέκκλιση. Στο Τ.Ν. προφανώς έγινε κάποια παρερμηνεία. Έδωσαν το δικαίωμα και στους νέους ασφαλισμένους που έπρεπε να έχουν μόνο μία ασφάλιση και αντίστοιχα μία σύνταξη, για τη δεύτερη προαιρετική ασφάλιση που έπρεπε να την πληρώνουν οι ίδιοι, να πληρώνουν πολύ λιγότερο (6,67%) όπως οι παλιοί, για να την καταστήσουν θελκτική και να προσελκύσουν ασφαλισμένους να την επιλέξουν. Όμως είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική αυτή η ασφάλιση και σε σχέση με

άλλα Ταμεία παρουσιάστηκε ένα πρόβλημα. Μόνο οι Δικαστές και οι δικαστικοί υπάλληλοι θα μπορούσαν να πληρώνουν πολύ λίγα για να πάρουν μια δεύτερη σύνταξη. Για τους παλαιούς υπήρχε αυτή η δυνατότητα, αλλά παίρνουν αντίστοιχα και μειωμένη σύνταξη ενώ για τους νέους δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Ο Ν. 2084 ορίζει ρητά πώς θα γίνεται η συνταξιοδότηση, δηλαδή το 2% επί όσων πληρώνουν. Άρα δυνατότητα μειωμένης σύνταξης, δεν υπάρχει. Στο Τ.Ν. όμως είχαν αποφασίσει μειωμένες εισφορές και από την 1/1/1993 έως σήμερα αντί να πληρώνουν ένα ποσό 300 ευρώ για παράδειγμα πλήρωναν 50. Επομένως, έχουμε μεγάλη επιβάρυνση του Ταμείου. Το ερώτημα δεν είναι μόνο τι θα γίνεται από δω και πέρα και το τι θα γίνει και με τα παλιά, αλλά και το τι σύνταξη θα δώσει το Ταμείο σ' αυτές τις περιπτώσεις. Όταν ήρθε το θέμα στο Συμβούλιο για δεύτερη φορά, διότι δεν υπάρχει σύνταξη μειωμένη, άρα τι σύνταξη θα δοθεί σ' αυτούς τους ασφαλισμένους, η τότε Δ/ντρια Ασφάλισης είπε ότι όταν τεθεί το πρόβλημα θα το αντιμετωπίσει το Ταμείο. Συνεχίστηκε κατά συνέπεια, η μη νόμιμη διαδικασία. Το Υπουργείο δεν ήξερε τίποτε επ' αυτού αλλά ενημερώθηκε τώρα που έγινε η αναλογιστική μελέτη. Τώρα πρέπει να αντιμετωπιστεί το λάθος. Ότι η διαδικασία είναι μη νόμιμη είναι γεγονός. Το πρόβλημα είναι ότι μόνο στο Ταμείο Νομικών φαίνονται δύο κατηγορίες ασφαλισμένων να έχουν προαιρετική ασφάλιση με τους όρους της κύριας προαιρετικής, δηλ. να μην πληρώνουν ούτε καν εισφορά του Κράτους, να καταβάλλουν μειωμένες εισφορές ενώ θα διεκδικήσουν ολόκληρη τη σύνταξη, γιατί θα έρθει προσεχώς ο συνταξιούχος και θα πει ότι δεν υπάρχει πρόβλεψη από το Ν. 2084 που αφορά τους νέους συνταξιούχους να χορηγηθεί μειωμένη σύνταξη. Επιπώθηκαν πάρα πολλά μεταξύ των οποίων να αλλάξει η διάταξη μόνο ως προς το Τ.Ν. που όπως καταλαβαίνετε δεν είναι εφικτό. Ο Ν. 2084 έχει θεμέλια ενιαίων ρυθμίσεων. Ο κ

.Πρόεδρος στην προηγούμενη συνεδρίαση που συζητήθηκε το θέμα, πρότεινε κάτι που το θεωρήσαμε ιδιαίτερα ευεργετικό και μείνουμε να βρεθεί μια λύση αφού συμμετέχει στη συνεδρίαση και ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων».

Μετά τη συζήτηση που επακολούθησε «.....Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά πλειοψηφία αποδέχεται την εισήγηση του κ. Προέδρου και αποφασίζει, όσοι από τους έμμισθους ασφαλισμένους του Ταμείου Νομικών μετά την 1-1-1993, έχουν πληρώσει μέχρι στις 31-12-2008 μειωμένες εισφορές και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλιση τους στο Ταμείο Νομικών, να καταβάλλουν από 1-1-2009 εισφορές όπως ορίζει ο νόμος για τους μετά τους 1-1-1993 ασφαλισμένους και να μην αναζητηθούν διαφορές εισφορών για το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Εάν δεν επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλιση τους μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή των καταβληθεισών εισφορών τους εντόκως. Επίσης, εντέλλεται η αρμοδία Υπηρεσία να ενημερώνει όλους τους νέους ασφαλισμένους, το συντομότερο δυνατό, για τα νέα δεδομένα σχετικά με την ασφάλιση τους. Μειοψήφισαν εμμένοντας στην τοποθέτηση τους οι κ.κ. Αθανασίου και Μητροτάσιος». (βλ από σπχ. 9 σελ. 38 έως σπχ. 18 σελ. 38 των Πρακτικών της υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών).

IV. Υπανωή

Είναι προφανές ότι το πρώτο σκέλος της επίμαχης Απόφασης του Δ.Σ. του τέως Ταμείου Νομικών, η οποία, κατ' άρθρο 5 παρ. 1 Ν.Δ. 4114/1960 «Κώδικας περί Ταμείου Νομικών» (ΦΕΚ Α'164), έπρεπε να είχε υποβληθεί προς έγκριση στο ————— εποπτεύον Υπουργείο Δικαιοσύνης, επειδή αφορούσε μη προβλεπόμενες στον τότε εγκεκριμένο προϋπολογισμό δαπάνες, και στο οποίο (σκέλος) ————— προβλέπεται ότι «όσοι από τους έμμισθους ασφαλισμένους του Ταμείου Νομικών

μετά την 1-1-1993 έχουν πληρώσει μέχρι 31-12-2008 μειωμένες εισφορές και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο Νομικών να καταβάλουν από 1-1-2009 εισφορές, όπως ορίζει ο νόμος για τους μετά την 1-1-1993 ασφαλισμένους, και να μην αναζητηθούν διαφορές εισφορών για το προηγούμενο χρονικό διάστημα δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο και, κατά συνέπεια, είναι μη σύννομη, αφού καταστρατηγεί ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 17 παρ. 4 , 39 παρ. 2 εδ. τελ. και 22 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 2084/1992 , που αφορούν τους μετά την 1-1-1993 εμμίσθους ασφαλισμένους και το ύψος των καταβλητέων εισφορών τους από την ως άνω ημερομηνία και εντεύθεν.

Περαιτέρω, η μη αναζήτηση της διαφοράς των εισφορών που προέκυψε μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 2084/1992 εξαιτίας του τρόπου, με τον οποίο το τένος Ταμείο Νομικών εφάρμοσε το Νόμο 2084/1992, είναι επίσης μη σύννομη, αφού η καταβολή καθώς και το ύψος των καταβλητέων εισφορών προβλέπονται ρητά με αναγκαστικού δικαίου διάταξη (άρθρο 22 παρ. 1 Ν. 2084/1992) και, λόγω ακριβώς του χαρακτήρα της συγκεκριμένης διάταξης ως αναγκαστικού δικαίου, δεν παρέχεται με οποιονδήποτε τρόπο σε οποιοδήποτε διοικητικό όργανο η δυνατότητα να απαλλάξει τους εμμίσθους ασφαλισμένους από τις εισφορές που πρέπει – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2084/1992 - να καταβάλλουν.

Αλλά και το δεύτερο σκέλος της νυν εξεταζομένης επίμαχης Απόφασης του Δ.Σ. του τένος Ταμείου Νομικών, στο οποίο προβλέπεται ότι «εάν δεν επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή των καταβληθεισών εισφορών τους εντόκως» δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο και δεν είναι σύννομη, διότι, εφόσον οι μετά την 1-1-1993 έμμισθοι ασφαλισμένοι του τένος Ταμείου Νομικών γνώριζαν ότι οι καταβολές εισφορών , στις οποίες προέβαιναν, - έστω και αν παρά το νόμο ήσαν μειωμένες, αφού υπολογίζονταν με τις

προγενέστερες του Ν. 2084/1992 διατάξεις και όχι με βάση την διάταξη του άρθρου 22 αυτού του Νόμου- γίνονται προς εκπλήρωση ασφαλιστικής υποχρέωσής τους προς το τένω Ταμείο Νομικών , τότε, σύμφωνα με την αναγκαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 Ν.Δ. 4114/1960, δεν επιστρέφονται . Η απαγόρευση αυτή έχει τόσο απόλυτο χαρακτήρα, ώστε δεν μπορεί να καμφθεί ακόμα και όταν ο ασφαλισμένος ή η οικογένειά τους για οποιονδήποτε λόγο δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη.

Αφού, λοιπόν , δεν μπορεί να γίνει επιστροφή των από 1-1-1993 καταβληθεισών εισφορών σε εκείνους τους ασφαλισμένους που τις έχουν καταβάλει , παρέλκει να απαντηθεί αν η επιστροφή μπορεί να είναι έντοκη, αφού , κατά τα παγίως από την θεωρία και την νομολογία γεννόμενα δεκτά , το κεφάλαιο των τόκων είναι παρεπόμενο εκείνου του κυρίου κεφαλαίου .

Ως εκ περισσού πρόσθετο επιχείρημα υπέρ της μη έντοκης επιστροφής των επίμαχων εισφορών αντλείται και από τη διάταξη του άρθρου 28 παρ. 2 εδ. α' του Ν. Δ. 4114/1960 , με την οποία ο νομοθέτης απαγορεύει την έντοκη επιστροφή ακόμη και χρηματικών ποσών αχρεώστητα καταβληθέντων στο τένω Ταμείο Νομικών.

Υ. Συμπέρασμα

Κατά συνέπεια λόγω προς τα προαναλυθέντα, η απάντηση, που, κατά την ομόφωνη γνώμη του Προέδρου και των Μελών του Τμήματος , αρμόζει στο 1^ο και 3^ο Ερώτημα, είναι ότι η υπ' αριθμ. 4295/30-9-2008 Απόφαση του Δ. Σ. του τένω Ταμείου Νομικών είναι καθ' ολοκληρία μη σύννομη, ενώ παρέλκει η απάντηση στο 2^ο και 4^ο Ερώτημα.

Στο 5^ο Ερώτημα αρμόζει αρνητική απάντηση, διότι, όπως προελέχθη, η καταβολή των επίμαχων ασφαλιστικών εισφορών έγινε στα πλαίσια εκπλήρωσης αναμφισβήτητα νόμιμης υποχρέωσης, έστω και αν είχαν

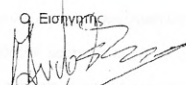
υπολογισθεί με τις προϊσχύσασες του Ν. 2084/1992 διατάξεις, οπότε και δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αχρεώστητα καταβληθείσες.

Στο 6^ο και 7^ο Ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι το πρόβλημα μπορεί ενδεχομένως να επιλυθεί με νομοθετική ρύθμιση, με την οποία θα τροποποιούνται, όμως, υφιστάμενες διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Στο 8^ο Ερώτημα παρέλκει η απάντηση, διότι το σχετικό ερώτημα έχει τεθεί υπό την προϋπόθεση καταφατικής απάντησης στο 7^ο ερώτημα.

Τέλος, το αυτό ως άνω τμήμα του Ν.Σ.Κ. επισημαίνει στο νομοθέτη, ο οποίος τυχόν θα επιχειρήσει νομοθετική ρύθμιση των παραπάνω ζητημάτων κατά τροποποίηση της υφιστάμενης ασφαλιστικής νομοθεσίας, ότι αυτή (η νομοθετική ρύθμιση) θα έχει ως γενεσιουργό αιτία το γεγονός ότι επι μακρό χρονικό διάστημα το τώως Ταμείο Νομικών δεν είχε εφαρμόσει τις διατάξεις του Ν. 2084/1992.

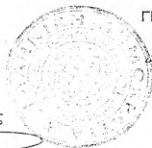
Ο Εισηγητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΔΡΕΟΥ
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 12 -3-2010

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΛΑΙΜΟΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

Αθήνα -3-2010

Ο Πρόεδρος του Ε.Τ.Α.Α.